

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes évre	480 K
Félévre	240 K
Három hónapra	120 K
Évi díj	40 K

Egyes szám ára 2 korona

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Feladvó szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obútyeva (Zápolya) utca 1. Telefonszám 21

MEGJELENIK MINDEN NAP, HÉTFŐ ÉS
ONNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1929.

XLIX. évfolyam, 264. szám.

Péntek, 1929 november 26.

Az alkotmány

eleven ereje, a köz akarata szó-
lal meg két nap múlva a szavazó
urnák mellett. Az állam polgá-
rainak az a része, melyet a jogok
teljességével ruházott fel az új
alakulás, ezuttal először foly be
közvetlenül az állam sorsának
irányításába. És mert a most
megválasztandó nemzetgyűlés
legfőbb feladata az alkotmány,
a végleges államszervezet meg-
alkotása, az egyén: a milliók
részvétele, döntése a vasárnapi
képviselőválasztásokon rendkí-
vüli jelentőségű, következmé-
nyeiben kiszámíthatatlan.

A vajdasági magyarság és né-
metség nem járul a szavazó ur-
nához, akarata, felfogása nem ér-
vényesülhet, mert választói joga
nincsen. Ezidőszent Jugoszlávi-
ában a magyarság és a németiség
politikai jogokkal nem rendelke-
zik. Hogy ez a körülmény az ál-
lamérdék szempontjából kívána-
tos volt-e az általános emberi
egyenlőség, a modern államjogi
és demokratikus elvek alapján
megengedhető volt-e, arról most
már ugysis késő vitázni. A való-
ság az, hogy a Vajdaságban egy-
milliónál jóval több adófizető, a
közterhek viselése alól nem men-
tesített embernek nincsen sem
országgyűlési, sem községi kép-
viselői választójoga. Ilyen nagy
és kulturszemponthoz bizonyára
nem értéktelen tömegnek az al-
kotmányos életből való céltuda-
tos kirekesztését kellően meg-
indokolni nem lehet. A sokkal
de sokkal sovínysztabb politikát
követő csehszlovák állam és a
faji türelmetlenség tüzetől lo-
bogó Románia nem tartották
szükségesnek, hogy a politikai
jogok teljességét más nemzeti-
ségű állampolgáraiktól megta-
radják. Pedig mind a két új ál-
lamban a magyar és német nem-
zetiségű lakosság jelentékenyeb-
ben nagyobb számu a jugoszlá-
viainál.

Am, ha nem is vesz részt a po-
litikai jogokkal fel nem ruházott
magyarság és németiség a mos-
tani nemzetgyűlési választáso-
kon, azoknak lefolyása és ered-
ménye közömbös nem lehet szá-
mára.

A tárgyilagos figyelő sze-
repében nagy érdeklődéssel
szemléli az alkotmányos élet e
nagyjelentőségű megnyilvánulá-
sát, hiszen az új állam pilléreit,
— melyeknek hordozása részben
az ő vállára is nehezedik majd —
most fogja kiszabni, kifaragni
az alkotmányozó nemzetgyűlés.

Most alakul ki majd az elkövet-
kező általános politikai helyzet
és az egész jövő képe. Eppen
ezért, ha akarata, kívánságait és
vágyait nem is viheti az urnák
elé, a választások eredménye a
magyarságra és a németiségre
nézve is döntő jelentőségű lesz.
G.

„Görögország függetlenségét többé nem biztosítják...”

Wien, nov. 25.

Párisból jelentik: Leyges
francia miniszterelnök Londonba
utazott, hogy Berthelettel a kül-
ügyminisztérium politikai veze-
tőjével a görög probléma meg-
oldásával foglalkozzanak.

**Smyrnat olasz ellenőrzés alatt visszaadják
Törökországnak. Dodekanost az olaszoknak
adják Tráciából önálló állam lesz. Görög-
ország új határait Szerbia és Bulgária javára
megváltoztatják. A védő hatalmak nem bizto-
sítják többé Görögország függetlenségét és a
pénzügyi támogatását megszüntetik.**

A londoni értekezlet után
Leyges és Lloyd George Genfbe
utaznak, ahol résztvesznek a
népszövetség ülésén, amely a
görög kérdés vitáját tűzte ki a
programjára.

Páris, nov. 25.

Leyges a kamara ülésén a
görögországi helyzetről nyilat-
kozott. Franciaország Görögor-
szággal szemben meg fogja
őrizni cselekvési szabadságát.
Leon Bourgeois kijelentette,
hogy Franciaország nem szerel-
het le addig, míg a békeszerző-
dés valamennyi feltételei nin-
cesnek teljesítve.

Wien, nov. 25.

Athéni jelentések szerint Gő-
rögország vezető férfiaiból egy
követség alakult és Luzernbe
ment, hogy a görög nép nevében
megkérje Konstantin királyt a
görög trónra való visszatérésre.

A finn köztársaság új kormányja

Helsingfors, nov. 25.

A finn köztársaság elnöke
Tannert bizta meg az új finn
kormány megalakításával. Tan-
ner a dorpai béke delegáció
tagja volt.

Petljura seregét szétverték.

Varsó, nov. 25.

Petljura seregeit szétverték és
azok nagy rendetlenségben me-
nekülnek. A Lengyelországba
menekült csapatokat lefegyve-
rezték.

Magyarországi hírek.

Budapest, nov. 25.

Ferdinándy belügyminiszter
kijelentette, hogy a miniszterta-
nács határozata nem helyezte
hatályon kívül az ébredő magya-
rok egyesületi önkormányzatá-
nak felfüggesztését. Az alap-
szabálmódosításra azért van
szükség, hogy a hatósági jog-
körbe vágó önkényes ténykedé-
sek és rendezavarások elő ne for-
duljanak.

A közellátás Magyarországon
— Vass közlekedési minisz-
ter nyilatkozata szerint — feb-
ruárig biztosítva van. A kiadott
rendelet értelmében a prémiu-
mos gabonák felajánlása folya-
matban van.

A Britannia-szállóbeli letar-
tóztatottak valamennyien része-
sek Soltra rendőr meggyilkolá-
sában. Az ügyészségen folyamat-
ban vannak ez ügyben a kihall-
gatások.

Budapest, nov. 25.

A kormányzópártban Rubinek
kijelentette, hogy azok a hírek,
amelyek a kormány válságáról
szólnak, nem felelnek meg a va-
lóságnak és teljesen légből ka-
pottak. A kormány egysége ez
idő szerint feltétlenül biztosítva
van. Az a dolgok felületese elbi-
rálására vall, hogy azelőtt támad-
ták, mintha az ország gazdasági
helyzetét felületesen bírálnák el.
Az általános drágaságot a győz-
tes államokban sem tudták le-
győzni. És addig le sem győz-
hető, míg a termelés és a fo-
gyasztás között az egyensúly
helyre nem áll az egész világon.

D'Annunzio bevárja a jugoszláv választások eredményét.

Róma, nov. 25.

D'Annunzio tanácskozott Cabi-
lioval a rapalói szerződés azon
részéről, amely Fiumét érdeklé.
D'Annunzio élesen kritizálta az
egyezményt és kijelentette, hogy
ő mindenesetre megvárja a jugs-
zláv választások eredményét és
csak azután fog dönteni a továb-
biak felett.

Kommunista tüntetés Szalonikiben.

Athén, nov. 25.

A kommunisták Szalonikiben
nagy demonstrációt rendeztek.
Az utcán Lenin és Trockij ké-
peit vitték és hangosan éltet-
ték Szovjet-Oroszországot.

A politikából.

Beograd, nov. 25.

Miután a tegnapi nap folyamán néhány miniszter visszaérkezett választási körútról, lehetővé vált a minisztertanács ülésének megtartása. A minisztertanács a külpolitikai helyzettel és a közelgő választásokkal foglalkoztak.

Beograd, nov. 25.

November 26. és 27-ikére a miniszterelnök minisztertanácsot hívott egybe. Ezeket az üléseket az alkotmánytervezetelen elvégzik az utolsó simításokat.

Beograd, nov. 25.

Az építésügyi minisztérium 20 millió dinár hitelt hagyott jóvá a Pristina-Gyakovica-ut kijavítására.

Zagreb, nov. 25.

Radics parasztpártja kikapcsolta programjából a horvát köztársasági eszmét és elismerte a szerb-horvát-szlovén állam egységét. Megjelennek Beogradban és résztvesznek az alkotmányozó nemzetgyűlés munkájában.

Jugoszláv-bolgár vasuti tárgyalások.

Beograd, nov. 25.

A jugoszláv-bolgár vasutaskonferencia befejezést nyert. Megegyezés jött létre a két állam közötti teheráruforgalomra nézve. A megegyezés értelmében a teheráruforgalmat ezentúl nem Caribrodon át fogják lebonyolítani, hanem egy másik északi határállomáson.

Francia segítség Wrangelnek?

Berlin, nov. 25.

Koppenhágából jelentik, hogy Millerand és Wrangel kezdeményezésére Párisban konferenciát hívnak egybe, amelyen az orosz bolsevista-ellenes pártok vezetői is résztvesznek. A terv az, hogy Franciaország új hadsereget szervezen a szovjetkormány ellen.

Giolitti és Lloyd George találkoznak.

Róma, nov. 25.

Giulitti karácsonykor Londonba megy, ahol Lloyd George-t meglátogatja. A látogatás oka Oroszországnak Németországra felé huzódása.

A francia szocialisták nem csatlakoznak a moszkvai internacionáléhoz.

Páris, nov. 25.

A francia szocialista-szövetség tegnapi kongresszusán javaslatot terjesztettek be a moszkvai internacionáléhoz való csatlakozás érdekében. A javaslat felett még nem határoztak, de valószínűleg elfogadják vetni.

Kinevezték az új becskerekai pénzügyigazgatót.

Háromszáz tisztviselőt rendelkezési állományba helyeztek.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, nov. 25.

A pénzügyminisztérium tegnap rendeletet adott ki, mely a Vajdaság új pénzügyi igazgatóságának életbeléptetését és az ezzel az intézkedéssel szükségessé vált személyi változásokat tartalmazza. Eszerint a jelenlegi pénzügyigazgatóságok megszűnnek és helyükbe mint legfőbb felügyeleti hatóság az Ujvidéken felállítandó tartományi pénzügyigazgatóság lép. Ez alá rendelik a becskerekai, szabadkai, zombori és pancsovai kerületi pénzügyigazgatóságokat.

A becskerekai kerületi pénzügyigazgatóság élére Risztics Demetert, a sabáci kerületi pénzügyi vezetőség főnökét nevezték ki a miniszter. Pelikán Lipót eddigi pénzügyigazgató rendelkezési állományba kerül. Rendelkezési állományba helyezték azonkívül a becskerekai pénzügyigazgatóság kötelékébe, illetve felügyelet alá tartozó háromszáz tisztviselőt is. E létszámból mint egy kétszázötven tisztviselőt az újonnan rendszeresített állásokba neveznek ki, a különböző pénzügyi hivatalokhoz. Az újonnan kinevezendő tisztviselők kötelesek állásaikat legkésőbb december hó 15-ikéig elfoglalni, mert a jövő évi január hó 1-én minden vonalon megkezdik működésüket az új tartományi kerületi és járási pénzügyi hatóságok.

Amerika szakít az ententével.

Wien, nov. 25.

Washingtonból jelentik, hogy az amerikai parlament republikánus képviselői Harding elnöknek átadták munkaprogramjukat. Ennek a programnak főbb pontjai:

- a békeszerződés elvetése,
- az Egyesült-Államok kiválása az ententéből,
- a békeállapot kihirdetése az egykori ellenséges hatalmakkal.

A halálosvégű vasuti katasztrófa

— A „Torontál” tudósítójától. —

Tegnap délelőtt tíz órakor szállt ki a rendőrhatalóság képviselőiben Staity Péter főkapitány és dr. Staics János tiszti főorvos, hogy a szerencsétlenül járt Szelgrád János vasutas ügyében a balesetvizsgálatot megtartsák.

A második külkerület eleméri sorának egy csinos, tiszta háza előtt áll meg a kocsi. Az udvaron, ott áll már a komor, fekete festett szentmihálylova. A ház középső szobájában egész esomó asszony, gyerek siránkozik. Az utca felőli tiszta szobában fekszik ezüstözött fakoporsóban a szerencsétlen véget ért Szelgrád János. Ahogy látszik, alacsony termetű, barna energiikus arcú ember volt. Erős, izmos alakja mutatja, hogy férfikora delén érte utól a halálos katasztrófa.

Es ami még a szerencsétlenül

járt ember sorsánál is megdöbbentőbbben hat az emberre — ez a hátrahagyott árvák sorsa. Hét fia és két leánya maradt árván. Valamennyi kiskorú még és csak a két legnagyobb fiu ugyanahogy, keresetképes. A többi hét mind apró iskolás, óvodás, ölbeli, sőt a legfiatalabb csak négyhetes baba még.

Hogy az elárvult család a sürgős kiadásait valahogy fedezhesse, Staity dr. a Gyermekvédő Liga becskerekai fiókjára részéről azonnal 500 korona gyorssegélyt adott nekik és kilátásba helyezte, hogy valamilyen módon lehetővé fogja tenni, hogy a család rendszeres havi segélyt kapjon a ligától. Mindenfelé nagy a nyomor ma, és ezer felé kellene segíteni, de akinek módjában van, ha csak teheti, juttasson fölöslegéből valamit az elárvult kilenc Szelgrádyereknek.

Az olasz sajtó a rapaloi egyezmény ratifikálásáról

Beograd, nov. 25.

Az olasz sajtó a rapaloi egyezménynek jugoszláv részről való ratifikálását energikus aktusnak tekintti, amelyet sikerült még a választások előtt keresztülvinni.

Ez a siker legnagyobb részt dr. Vesznics és Dr. Trumbics érdeme. Munkájuk nagyon nehéz volt, sok akadályt kellett leküzdeniük, miután a kormányban a kérdés körül nagy volt a véleményeltérés. Mindamelllett sikerült kivívni, hogy az ellenzék engedett.

HIREK

Feketehimlő Ujvidéken. Tudósítónk jelenti, hogy Ujvidék első és második kerületében több fekete himlő megbetegedés fordult elő. A főorvosi hivatal elrendelte a város egész lakosságának a védőoltását.

Az élelmezési minisztérium szénosztálya. A gyárak és gazdasági egyesületek szénrel való könnyebb ellátása céljából az élelmezési minisztérium egy új osztályt állít fel, amely osztály a szénelosztást fogja végezni. E mellett ezen osztály a vasat, sződát és korbodót is fogja kezelni és elosztani.

Olesó lisztnek — drága az ára. Tegnap este Báló detektív egy feljelentés nyomán Voja Kosztity szatócsnál négy zsák finom lisztet foglalt le, amelyet a szatócs nem egyenes úton szerzett. Előadása szerint este fél hét óra tájban három katonarészeg egyén jött be az üzletbe és megvételtre kínálta neki a lisztet, ő meg is vette 140 dinárért. És még aznap este egy zsákon túl is adott ezer koronán. A rendőrség a lisztet lefoglalta és Kosztity Voja ellen megindította az eljárást.

Öngyilkosság. Verseczről jelenti tudósítónk, hogy Tangel Gusztáv 56 éves jómódu magánzó tegnap éjjel felakasztotta magát. Tettének oka egy régi peres ügy feletti elkeseredés volt. Halála városzerte mély részvétet keltett.

Az Ungaro Croata nevet változtat. Az Olaszországgal történt megegyezés után, mivel a Baross fele kikötő kezünkben marad, sorra került a volt Ungaro Croata társulat ügyének rendezése. Dr. Svojluga a szükséges lépéseket Belgrádban és Zágrádban már megtette.

Megjelent a legújabb bélyeg-törvény Folyó évi november hó 1-ével az állandó bélyeg- és jogilletékek, valamint az ugynevezett vigalmi illetékek felemeltettek, folyó évi december hó 1-ével pedig a százalékos és fokozatos illetékek változást szenvedtek, miáltal a bélyeg-törvény annyira komplikálttá vált, hogy alig van halandó, aki ezen labirintusban jelenleg eligazodni képes volna. Ezen legújabb törvényes rendelkezések alapján dr. Vljakovity Milán pénzügyi főtanácsos (szerkesztésében most hagyta el a sajtót a bélyeg- és jogilletékek fali nagy lexikona, mely elsőrangú papiroson, igen szép kiállításban jelent meg, felhívjuk a jogkereső közönséget, de különösen az ügyvédek, bírák, kir. közjegyzők, pénzügyintézetek és vállalatok, valamint a kereskedők és iparosok figyelmét ezen műre, mely magában foglalja egy a peres, mint a perenkívüli, valamint a közigazgatási eljárásban felmerülő összes bélyeg- és jogilletékeket, tehát úgy az állandó, mint a fokozatos, valamint a százalékos illetékeket is. Kapható szerb, vagy magyar nyelven. Egyes szám ára 20 dinár. Megrendelhető a szerzőnél: Dr. Vljakovity Milán pénzügyi főtanácsosnál, Vel. Becskerekén.

OSZTÁLYSORSJEGYEK

kaphatók az

2039

Ipar- és Kereskedelmi Bank R-T.-nál Veliki Becskerek.

Irországi helyzet.

Wien, nov. 25.

Dublint körülzárták a katonaság. Sokakat letartóztattak, a lövöldözések a városban szakadatlanul folynak. Irországba csapaterősítéseket küldtek Angliából.

London, nov. 25.

Churchill közölte az alsóházban, hogy az elmúlt héten Dublinban negyven embert megölték. Az elhalt angol tiszték holttestét Angliába szállították.

A lengyelek sajnálják, hogy megszakadtak a lengyel-orosz tárgyalások.

Varsó, nov. 25.

Rigából jelentik, hogy Damsky a lengyel delegáció elnöke újságírók előtt sajnálatának adott kifejezést a béketárgyalások megszakítása miatt. Az orosz delegáció a déli front híreire támaszkodva, egészen új követelésekkel állt elő. Ily módon persze a tárgyalásokat nem lehetett folytatni. A lengyel csapatok a végleges határvonalon állanak, de minden percben készek, hogy akcióba lépjenek a vörösök ellen.

A népszövetség genfi ülésének programja.

Genf, nov. 24.

A népszövetség tanácsa legközelebbi ülésén a következő három javaslattal fog foglalkozni:

1. Örményország helyzete. Miképpen lehetne rajta segíteni.
 2. Részletes referátumot terjesztenek elő a lengyel-léti konfliktusról.
 3. Miképpen lehetne az összes országokban a termelést fokozni.
- Az utóbbi javaslatot lord Cecil Délafrika képviselője nyújtotta be.

Német szocialisták csatlakozása az orosz szovjetekhez.

Moszkva, nov. 25.

A „Pravda“ jelenti, hogy a szovjetek végrehajtott bizottsága legutóbbi ülésén elfogadta és megerősítette a német szocialista szekcióval kötött titkos szerződést. Ez a szekció csatlakozott a harmadik internacionáléhoz.

Tőzsde.

Beogradi tőzsde nov. 26.
Valuták: Dollár 31'57, Lei 50'50, Léva 40'75, Márka 48'35.
Devizák: Páris 240, London 115, Róma 128, Prága 40, Wien 6, Berlin 47.

Budapesti tőzsde nov. 24.
Dollár 465, Márka 726, Lei 700.

Zürichi zárlat nov. 24. Berlin 9'30, Hollandia 1'95, New York 6'35, London 22'27, Páris 39'20, Milano 24'35, Prága 8'10, Zagreb 5, Budapest 1'40, Bukarest 9'45, Varsó 1'50, Wien 195, Wien lebélyezett 1'40.

Az elátkozott trón.

Nincs szerencsájük a görög királyoknak.

Az ókori sorstragédiák misztikus tragikumak lebeg Görögország uralkodói trónja felett. A görögöknek a törökök ellen való szabadságharc, mely az 1829. évi drinápolyi békevel függetlenséget biztosított a népeknek, a görög ügy iránt világszerte lelkesültséget keltett. Ami nem is csoda, mert ebben a harcban nem kisebb ember, mint Lord Byron buzdította az egész emberiséget Görögország felszabadítására. 1832-ben, amidőn kétezer éves szakadatlan idegen uralom után ismét szabad nép lett a görög. Naupliában tartott nemzetgyűlésük egyhangú határozatával Lajos bajor király fiát, Ottó herceget hívták meg a görög trónra.

Az alig 18 éves bajor herceg 1833 február 6-án lépett az ünnepi hangulatú hellének örömtapsai között a görög földre.

De hármilyen szerencsés előjelek mellett kezdődött is a görög történelemnek ez az időszaka, a párt-harcok és intrikák felelevenedő poklában, a görögök ezen ősi nemzeti hibájának következtében nem sokára újabb megpróbáltatás várt a nemzetre. Az országos vad párt-harcokon kívül különösen a fiatal állam három védő hatalmasságának: Orosz, Francia- és Angolországoknak egymás iránt való feltékenysége napról-napra szomorubbá és elviselhetlenebbé tette Ottó király életét. Alig mulott el uralkodásának első tíz esztendeje, máris forradalom tört ki, amely I. Ottó királyt arra kényszerítette, hogy az országnak alkotmányt adjon.

Öt év múlva, a krimi hadjárat idején újra igen súlyos helyzetbe került az ország. A közvélemény Oroszország pártjára akart állani, amit az angolok és franciák megakadályoztak azzal, hogy elfoglalták a görög kikötőket és azokat megtették Oroszország ellen való tengeri hadműveletük alapjaul.

A nép felháborodása és izgalma mindezen ellentétek következtében mindjobban és jobban Ottó király személye ellen fordult, akinek tekintélye országsszerte sokat szenvedett amiatt is, hogy házassága gyermektelen maradt. Egyik felkelés követője a másikat a végül is 1862-ben, amidőn a csócselék az athéni királyi palotát lerombolta, Ottó engedett. Visszatért bajor hazájába és öt évvel későbbben, 1867-ben meghalt Bambergben. Egész haláláig Görögországnak jog szerint való királyá

maradt, ámbar a görögök már 1863-ban Holstein Vilmos herceget, a későbbi IX. Keresztély dán királynak második fiát, I. György néven választották királyukká.

I. György egy egész félszázadon uralkodott Görögországban. Hosszu uralkodása alatt a hellén népek változatos sors jutott osztályrészül. Az 1897. évi török háborúban a görögöket megverték ugyan, de a balkánháboru az ő ellenük felett való döntő győzelem elégtételét s az ország hatalmas területi növekedését hozta meg nekik. Szaloniki, a virágzó kereskedelmi és kikötővárosnak is uraivá lettek. ahol György király különös előszeretettel tartózkodott. Itt, e meghódított városban elérte öt 12 nappal 50 éves uralkodói jubileuma előtt egy beteglelki gyilkosnak a golyója 1913 március 18-án.

Fia, I. Konstantin, a balkán-háboru győzelmes vezére s a királyságnak görög földön született első hercege követte őt a trónon. Törekvése az volt, hogy országát és népét egy új háboru pusztításától megóvjassa és a világhatalmak küzdelmében semleges maradjon, de 1917 június 12-én elűzték országából. Jonnart, a francia biztos már azzal fenyegette, hogy a Pireuszt löveti, ha Konstantin nem enged. A király a nép többségének akarata ellenére engedett az erőszaknak és távozott Svájcba György herceg trónörökösével, aki németbarát híre miatt szintén gyanús volt az antant szemében. Követte őt a trónon fiatalabb fivére, Sándor, ki Venizelosz kezében csakhamar akarat nélkül való báb lett.

Most, mint ismeretes, rajta is beteljesedett az a sorstragédia, amely a görög királyi trónt körül fogja. A tatoi kastély parkjában, ahol hét évvel ezelőtt a tyját is titokzatos törzsuras érte, amely csaknem megfosztotta életétől, Sándor királyt egy majom harapta meg és a kezében talán veszélytelenné látszó seb később beállott vérmérgezés következtében a királynak életébe került.

Most megint nagy bonyodalmak vannak a görög trónkérdés körül. Konstantint hívják-e vissza, vagy Pál herceg személyében újra egy fiatal és tapasztalatlan gyerekmegkerül a görög trónra, nem tudni? Az antik sorstragédiák misztikus tragikumak Damokles kardjaként fenyegetően lebeg a trón fölött.

Kiket vesznek fel a népszövetségbe?

Öt pontban állapították meg a felvételi feltételeket.

Genf, nov. 24.

A népszövetség tanácsának legutóbbi ülésén véglegesen megállapították azokat a feltételeket, amelyek mellett az egyes államok felvehetők a népszövetségbe. A feltételek öt pontból állnak: 1. Az illető államnak eleget kellett tennie mindenféle kül- és belpolitikai, továbbá a rájuk vonatkozó békeszerződésekben nekik előírt összes kötelezettségeinek. 2. Legyen felelős

kormányuk, amelyet más államok is tartózkodás nélkül elismerhetnek. 3. Allandó garanciával rendelkezzen az állam az összes kötelezettségeinek teljesítésére. 4. Legyen pontosan meghatározott országhatára. 5. Ezen követelmények kivétel nélkül kötelezők az összes államokra. Ezeket a feltételeket Viviani terjesztette a népszövetség tanácsa elé és elfogadták.

SPORT

Szövetségi alakulási tervzet.

A veliki becskeréki Viktória sportegylet egy tervezettel fordul az összes vajdasági sportegyletekhez a vajdasági sportszövetségek megalakítása tárgyában. Felöleli ez a tervzet az alszövetségek helyét, precizirozza jogkörüket és a főszövetséghez való viszonyukat, a bajnoki és reprezentatív mérkőzések praktikus beosztását, a játékosok megrendszabályozását s a bírókérdést. A tervzetben foglalt összes kérdések oly egyszerűen vannak megoldva, hogy keresztülvitelük egyáltalán nem ütközik akadályba. Véleményadás végett már a legközelebb megkapják az összes vojvodirai egyesületek s a „Torontal“ hasábjain is ismertetjük.

Közgazdaság

A különböző ércék árai. Az arany, az európai pénzürtékek ezébe folytán, emelkedett Németországban 46.250 márka kilogrammonként. Az ezüst 400 márka kilogrammonként, a nyers cink 940 ról 965-re emelkedett, a réz 28117-re emelkedett.

Selyemiparunk Hosszas előkészületek és nehézségek után az állami selyemgyárak Novisadon és Parčevon megkezdették a munkát. A befolyt adatok szerint ezen gyárakban 4000 kg. feldolgozott selyem van. Ezen selyem értéke 1 millió frankot tesz ki, mert a zürichi, milanoi, keefeldi és lyoni börzék kilogrammonként 285—290 frankot fizetnek.

Rekompenciós szerződés Csehország és Svájc között. A rekompenciós szerződés a két állam közt megkötött. A szerződés szerint Csehország exportál Svájcba cukrot, Svájc pedig különböző elektrotechnikus árukat és némely luxus-árukat. Egy vagon cukor ára 6000 svájci frankban lett megállapítva.

Svédország intézkedései luxus áru behozatala ellen. A svéd pénzügyi tanács, amely 1917. év óta működik, rendeletet adott ki a bankoknak, amellyel eltiltja őket attól, hogy senki olyannak, aki luxus-árut be akar hozni, valutát rendelkezésre ne bocsásson, mert ellenséges szigoruan meg lesznek büntetve.

A lengyel kereskedelem. Lengyelország a háboru okozta nagy károk miatt kényszerítve van nagy behozatalra. Kénytelen újból felépíteni gyárait, vasutjait és a hadsereget ellátni. Luxusáruk behozatala meg van tiltva. A külkereskedelem állami felügyelet alá van helyezve. A transzaksiók a lengyel márka alacsony értéke miatt nehézségekbe ütköznek. De azért árucserében a forgalom nagy. Lengyelország hurgonyát, petróleumot, fát és Felső-Sziléziából szenet exportál.

KAVÉHÁZBAN, VENDÉGLŐBEN KERJÜK A TORONTÁLT

Az „Ambrózia“ cukorkagyári bonbonok és gyümölcszések a legjobbak!

1436/1920. sz.

2045

Arlejtési hirdetés

Torontalszécsány község tulajdonát képező és vele egybeépített villanytelep és gőzfürdő 1920. évi november 30. reggel 9 órakor a községbáznál nyilvános arlejtésen 3 évi időtartamra bérbe fog adni. Arlejtési feltételek a hivatalos óra alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Előjáróság.

Karácsonyi cukorkasrukat gyártunk!

Kérjük a vendégek szíveskedjenek megrendeléseiket előjegyzés végett már most leadni!

Andrózia cukorkagyár K. T. Vel. Becskerek

Ujra fiatal, szép, údearcu lesz a **Margitta-crém**től

Kapható kizárólag 173 Nikolic-gyógyszertárban Veliki Becskerek, Žitni (Buza) trg.

Telefon 309. **faszén** Telefon 309.

Elsőrendű pormentes, száraz, darabos kályhaterelési célokra kiválóan alkalmas, kicsinyben és nagyban kapható

2049

GERGELY SAMU faterkedőnél
Veliki Becskerek, Veresmartiova (Uri) u. 18.

Elektromotorok porzellán-izolátorok és bevezetők, telefonok és izzólámpák gyári áron kaphatók azonnal raktárról leg GJURO DORNER műszaki irodájában, Zagreb, Ilica 82. 2051

Srpska poljoprivredna banka d. d. Vel. Becskerek

Kralja Petra trg (a városi épületben, az adóhivatal felett, I. emeleten balra)
Telefon 212. Telefon 212.

Jelenleg: 1920

petroleum, fában és benzinnel nagyobb készlettel rendelkezik

Hirdetések :: felvételnek a „TORONTAL” kiadóhivatalában

Paprikát!

édes, nemest és erőset minden mennyiségben a legjobb minőségben, feltétlenül vegytisztát szállít

2009 Törteli János és Fia paprikamalma Ókaniza. (Bácska)

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a mai nappal **husfűstöldét** nyitottam, amelyben kolbászt, húst stb. fűstölésre elvállalok

Kérve a közönség szives pártfogását s maradok kiváló tisztelettel.

Makai Agoston
Iurancs-u. 39. sz.
2033

Szép szterialma, gesztenye, boszniai szilvalekvár, aszaltszilva és szárított gomba érkezett.

Eladás Kínizsi-utca, a Közgazdasági Bank épületében.

PLEITZ FER. PÁG

Vel. Becskerek, Obilježeva (Zapolya) u. 1. szám.

KÖNYVNYOMDA — LAPKIADÁS

NYOMTATVANYRAKTAR

TÖMÖNTŐDE — KÖNYVKÖTÉSNET

RUGGYANTABELYEGZŐ GYÁRTAS.

Telefonszám 21. Telefonszám 21.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Veliki Becskerek

Kiadó: Pleitz Fer. Pál

Egy
Re
Ne
Egy
Ve
már
kai
roha
kedv
hírha
lott,
tett
hozz
vek
nai f
Béke
len,
képz
okoz
hatal
ket a
boldo
és a
dék f
jobb
mén
Me
nem
kobol
ujvil
vérsé
tulás
magá
óvilá
lekk
euró
Mez
csoda
Iözés
nélk
érünk
hat
vére
A
mosta
han é
éltet
téved
Amer
halál
megj
Talá
fehér
gond
nvisz
állja
utoló
A t
bernel
az eg
nagy
megm
és an
lán m
Me
den h
esiny
konfe
minis
tosab
rövid
buza
kebel